Табела 5.2. Спецификација предмета МАС Корпоративна безбедност

Студијски програм: Корпоративна безбедност			
Назив предмета: Методологија научног истраживања			
Наставник/наставници: Хајрадин Радончић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета – Разумевање основних принципа научног метода; – Развој вештина планирања, спровођења и анализе научних истраживања; – Разумевање етичких питања у научном истраживању; – Развој способности интерпретације и презентације резултата истраживања.			
Исход предмета Демонстрирати свеобухватно разумевање различитих истраживачких метода, идентификовати и разумети релевантне методе за специфичну дисциплину или област истраживања. Формулисање јасног, прецизног и релевантног и истраживачког питања или проблема. Знања која обезбеђују израду саопштења резултата истраживања.			
Садржај предмета *Теоријска настава* Дефиниција научног метода; Разлика између индуктивног и дедуктивног приступа; Развој хипотеза и постављање истраживачког питања. Одабир истраживачког проблема; Постављање циљева и хипотеза; Израда истраживачког плана и методологије; Одабир узорка и технике узорковања; Технике прикупљања података (анкете, интервју, експеримент); Инструменти за мерење; Валидност и поузданост података; Обрада и организација података; Статистичке методе анализе; Интерпретација резултата; Основна етичка питања у истраживању; Поступци одобравања истраживања; Третман испитаника и интегритет података; Структура научног рада; Презентација резултата; Критичко размишљање и дискусија. *Практична настава* **Писање научног рада:** Структура научног рада; Цитирање извора; Академска писања и етика. **Пројекат истраживања. Презентација и одбрана истраживачког рада.**			
Литература **Основна:** 1. Марковић, М.: Филозофски основи науке, ШИРО "Србија", Београд, 1981. 2. Бешић, Милош. 2019. Методологија друштвених наука. Нови Сад, Академска књига. ИСБН 978-86-6263-280-7. 3. Шамић, Мидхат. (1977). Како настаје научно дјело. Сарајево, СВЈЕТЛОСТ. 4. Petz, Boris. (1985). Osnovne statističke metode za nematematičare. Zagreb, Sveučilišna naklaa liber (SNL). **Допунска:** 1. Karovic, S., Tosic. J., Ivetic, Z. (2023). Methodological problems of designing research in safety sciences. nternational Scientific Professional Conference SECURITY AND CRISIS MANAGEMENT - THEORY AND PRACTISE (9; Beograd; 2023) (9; Beograd; 2023). 2. Creswell, J. W. (2014). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches.			
Број часова активне наставе:4	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**	
Методе извођења наставе Настава се одвија кроз предавања и вежбе. Вежбе су аудиторне и на њима се решавају задаци из појединих поглавља, пружају додатна објашњења и на примерима разрађују поједине области из теоријске наставе. Током реализације предмета студент је обавезан да изради пројекат истраживања. Провера знања се одвија кроз два колоквијума. Услов за завршни испит је да студент положи оба колоквијума и успешно уради пројекат истраживања. Завршни испит се састоји од усменог испита.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	30

колоквијум-и	40	.....	
пројекат истраживања	30		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Студије безбедности

Назив предмета: Корпоративна безбедност

Наставник: Трбојевић Милован/ Ратко Љубојевић/ Радончић Хајрадин

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 8

Услов: Нема

Циљ предмета

Упознавање студената са различитим аспектима и активностима у сфери корпоративне безбедности уз поштовање принципа друштвено одговорног пословања. Стицање знања студената о функцијама корпоративне безбедности, о развоју система безбедности и прилагођавању новим околностима као саставном делу развојне стратегије корпорације. Стицање знања студената о субјектима и облицима угрожавања пословања правних лица.Упознавање студената са активностима на заштити безбедности пословања правних лица и начинима управљања кризама у случајевима угрожавања њихове безбедности.

Исход предмета

Стечена теоријска знања студената о појму и значењу корпоративне безбедности. Способност студената за аналитичко сагледавање друштвених односа са позиције изграђеног безбедносног окружења и својстава безбедносног менаџмента у корпорацији, који се односи на адекватан степен заштите корпорације у глобалној друштвеној заједници. Способност студената на идентификовању конкретних облика угрожавања корпоративног пословања на основу адекватног познавања законских норми везаних за успостављање и функционисање корпоративне безбедности.

Садржај предмета

Теоријска настава

Појам и значај корпоративне безбедности: Теоријско и појмовно одређење појма корпоративне безбедности. Корпоративно безбедносни менаџмент. Значај корпоративне безбедности. **Носиоци корпоративне безбедности:** Правно институционални оквир корпоративне безбедности. Интерни и екстерни субјекти корпоративне безбедности. Функције менаџера безбедности.**Угрожавање пословања правних лица:** Идентификација извора угрожавања правног лица. Идентификација унутрашњих носилаца угрожавања правног лица. Идентификација спољашњих носилаца угрожавања правног лица. **Облици угрожавања пословања правних лица:** Кривична дела. Природне катастрофе. Технички и технолошки акциденти. **Функције корпоративне безбедности.** Физичка заштита запослених. Техничка заштита запослених. Заштита података и информација. Надзор и контрола пословања. Заштита животне средине. Процена ризика и управљање кризама.

Практична настава

Анализи различитих облика организације служби безбедности у одабраним корпорацијама. Студије случаја угрожавања безбедности правних лица у окружењу.

Литература:

Основна:

1. Г. Ј. Мандић, П. Станојевић (2021) *Корпоративна безбедност*, Факултет безбедности, Београд
2. З. Кековић (2018) *Корпоративна безбедност, Хрестоматија,* Факултет безбедносту, Београд
3. I. Đorđević, R. Ljubojević (2018) Ekonomski aspekti korporativne bezbednosti, *Megatrend revija,* 15(3), 113-128.

Допунска:

1. A. Đukić, D. Vuletić (2022) Osnovi informaciono-bezbednosne kulture u organizaciji. *Bezbednost,* Beograd, 64(3), 140-154.

Број часова активне наставе: 5	**Теоријска настава:** 3	**Практична настава:** 2

Методе извођења наставе

Предавања теоријског карактера, анализа студија случаја, интерактивне вежбе, студентски теренски истраживачки рад, студентске презентације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	Поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит	
Практична настава	10	Усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	30		

Начин провере знања могу бити различити наведене у табели су само неке опције: (писмени испити, усменииспт, презентација пројекта, семинари итд.

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм: Корпоративна безбедност

Назив предмета: Савремени обавештајни системи

Наставник/наставници: Милован Трбојевић

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

Стицање знања из области теорије и праксе обавештајне активности и њене реализације у систему националне и међународне безбедности, као и знања о примени савремених метада рада обавештајних и безбедносних установа

Исход предмета

По усвајању градива, студенти ће моћи да објасне циљеве и функције обавештајних и безбедносних служби у заштити индивидуалне, националне и међународне безбедности

Садржај предмета

Теоријска настава:

Обавештајно безбедносни ситем државе: Појам, улога и функције обавештајно-безбедносног система државе, Основни принципи функционисања обавештајних и безбедносних служби. **Обавештајна служба државе:** Појам обавештајне службе, Историјски настанак и развој обавештајне службе, врсте и карактеристике обавештајних служби, Начелна организациона структура, Основни облици деловања, Обавештајно оперативни циклус, Необавештајни облик деловања, Контраобавештајни облик деловања обавештајне службе. **Безбедносна служба државе:** Појам, настанак и развој, место, улога и врсте безбедносних служби у систему политичке власти, класификације безбедносних служби, Основни облици деловања безбедносне службе. **Контрола обавештајних и безбедносних служби:** Парламентарна, Извршне власти, судска, јавности...

Практична настава

Утврђивање градива обрађеног на часовима предавања и разрађивање појединих области из теоријске наставе на примерима. Излагање и одбрана семинарских радова

Литература

Основна:

1. Мијалковски Милан: Обавештајне и безбедносне службе, Факултет безбедности, Београд, 2009.
2. Трбојевић Милован, Малбашић Зоран.: Безбедносно обавештајни системи, држава постјугословенског простора, Академија за националну безнедност, Службени Гласник, Београд, 2022.

Број часова активне наставе: 4	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Настава се одвија кроз предавања и вежбе. Вежбе су аудиторне и практичне и на њима се решавају задаци из појединих поглавља, пружају додатна објашњења и на примерима разрађују поједине области из теоријске наставе. Током реализације предмета студент је обавезан да уради планиране вежбе. Провера знања се одвија кроз два колоквијума. Завршни испит се састоји од усменог испита.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	30
колоквијум-и	60	.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: Корпоративна безбедност

Назив предмета: Финансијска ревизија и контрола

Наставник/наставници: Парницки Павле/ Милојевић Стефан

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

У економији су криминалне радње врло распрострањене, такође, у експанзији, у последње време. Годишња штета, на основу криминалних активности запослених, односно „белих крагни“ (white collar crime), према стручним проценама, износи 20 пута више од штете услед уличног криминала. Међутим, све до случаја са великом финансијском афером корпорације „Енрон“, овај вид криминала, у смислу информисаности и медијског праћења, занемариван је. Циљ, овог предмета, јесте да допринесе развијању знања и разматрању криминалних радњи и ревизији финансијских извештаја. Наиме, на предмету се, примарно, изучавају криминалне радње рачуноводствене природе. Разнатрају се начини путем којих форензичко рачуноводство истражује и документује таква криминална дела, начине, путем којих их интерни и екстерни ревизори откривају и разматрају како, добра менаџерска пракса, може помоћи у спречавању и откривању превара, везаних за лажно финансијско извештавање. Стицање наведених знања неопходно је студентима како би разумели превентивну и реактивну линију одбране од рачуноводствених превара.

Исход предмета

- Развијање знања из области форензичког рачуноводства;
- Развијање знања неопходних за познавање суштине ревизије криминалних радњи;
- Усавршавање вештина неопходних за упознавање домета и ограничења форензичке ревизије у оптимизирању ризика од криминалних радњи у рачуноводству, стицању сигурности у презентацији ставова везаних за актуелне, финансијске криминалне радње.

Садржај предмета

Теоријска настава

Неопходност промена у рачуноводственој професији; Финансијски Due Diligence: Корпоративна безбедност ресурса; Управљање ризиком пословања; Привредни криминал и рачуноводство; Нетачно и лажно финансијско извештавање; Форензичко рачуноводство и криминалне радње у рачуноводству; Основе форензичке ревизије; Знаци упозорења и откривање криминалних радњи; Спречавање, контрола и процена ризика настанка криминалних радњи; криминалне радње и ревизорске технике уз помоћ рачунара; Изражавање мишљења (извештај) форензичког ревизора.

Практична настава

Презентирање и извођење семинарских радова, те активности студената на решавању конкретних случајева из праксе.

Литература

Основна:

1. Парницки П., Билансирање кроз призму циљних величина успеха, Сремска Каменица, 2021.
2. Видаковић С., Ревизија – основа компетентности, кредибилитета, поверења, Нови Сад, 2009.

Допунска:

1. Башић М., Улога рачуновође и ревизора у борби против корупције и финансијског криминала, Зборник радова са 15. међународног симпозија, Удружење рачуновођа и ревизора ФБиХ, Неум, 2012.
2. Видаковић Слободан, Улога ревизије и форензичког рачуноводства у спречавању, откривању и истраживању рачуноводствених превара, Зборник радова са 2. Научног скупа Едуконс Универзитета, Нови Сад, 2011.
3. Колетник Ф., Колетник – Корошец М., Форензичко рачуноводство у функцији спречавања и откривања господарског криминала, Зборник радова са 11. међународног симпозија, Удружење рачуновођа и ревизора ФБиХ, Неум, 2008.
4. Кулина Д., Криминалне радње у финансијским извештајима, Зборник радова са 13. међународног симпозија, Удружење рачуновођа и ревизора ФБиХ, Неум, 2010.

Број часова активне наставе: 4	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Настава се реализује кроз предавања, вежбе и консултације. Студенти се активно укључују у наставни процес кроз интерактивну дискусију, вежбе, студије случаја, радионице.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и	60	.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм : Корпоративна безбедност

Назив предмета: Корпоративно управљање

Наставник/наставници: Јешић Јелена

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ овог предмета је да укаже студентима на проблеме са којима се суочавају компаније у креирању ефикасне корпоративне управе, као и да потенцира употребу њеног унапређивања у функцији остваривања конкурентске предности. Посебно ће се сагледавати веза између стратегијског и корпоративног управљања.

Исход предмета

Студенти ће након одслушаног курса бити у стању да издвоје кључне детерминанте у корпоративном управљању и објасне њихов утицај на пословне перформансе предузећа. Стећи ће неопходна знања и вештине о практичнимпроблемима који су повезани са управним одбором, генералним директором и менаџментом, деоничарима и другим стејкхолдерима предузећа. Студенти ће бити оспособљени за критичку анализу проблематике корпоативног управљања.

Садржај предмета

Теоријска настава

Појам и значај корпоративног управљања. Теорије корпоративног управљања (агенцијска теорија, менаџерска хегемонија, теорија вођства, стејкхолдерска теорија, теорија конвергенције, пост Енрон теорије) Интерни механизми корпоративног управљања: структура власништва, уравни одбори. Екстерни механизми корпоративног управљања. Тржиште корпоративне контроле и правни оквир. Модели корпоративног управљања. Институционални оквири корпоративног управљања. Стратегијске одлуке и корпоративно управљање. Корпоративно управљање у транзиционимекономијама.

Практична настава

Примењена истраживања у конкретним организацијама уз коришћење студија случаја, анкете и других истраживачкихметода.

Литература

Обавезна:

1. Dželetović, M., (2020), Uvod u korporativno upravljanje i finansijsku funkciju poslovanja, Akademska misao/Inovacioni centar Fakulteta bezbednosti, Beograd.
2. Група аутора, редактор Б. Машић, Корпоративно управљање, књига у припреми
3. Monks R.A. G., Minow, N. (2011), Corporate Governance, John Wiley & Sons.

Допунска:

1. International Finance Corporation (2009) Корпоративно управљање: приручник. Београд.
2. Cantino, V. (2009), Корпоративно управљање, мерење перформансе и нормативна усаглашеност системаинтерне контроле. Дата статус. Београд.
3. Типурић, Д. (2008), Корпоативно управљање. Загреб. Синергија.

Број часова активне наставе: 4	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Предавања, вежбе, консултације, case study методологија, семинарски радови.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	30
колоквијум-и	50	.....	
семинар-и	10		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт,презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм: Корпоративна безбедност

Назив предмета: Правне основе корпоративне безбедности

Наставник/наставници: Невена Јовановић

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

Стицање знања о правним аспектима корпоративне безбедности, као и о улози, функцијама и садржају корпоративне безбедности као једног од чинилаца националне безбедности. Исто тако, циљ предмета је и да се стекну неопходна знања и способности везана за стварање, тумачење и имплементирање правних норми којима се уређује област корпоративне безбедности, као и да се студенти оспособе да идентификују могуће изворе, облике и носиоце угрожавања пословања правних лица (корпорација) и њихове имовине.

Разумевање основних правних аспеката који се односе на област корпоративне безбедности омогућава студентима познавање и разумевање основних функција корпоративне безбедности. Усвајањем знања која се односе на међународне, европске и националне стандарде и законске регулативе у области корпоративне безбедности, студенти се припремају за обављање функција корпоративне безбедности и заштитом корпорација.

Исход предмета

Усвајање и примена основних знања о правним аспектима корпоративне безбедности омогућава самостално и тимско правовремено уочавање и решавање безбедносних проблема са циљем очувања корпоративне безбедности. Познавање правних и институционалних основа корпоративне безбедности доприноси оспособљености за организовање и фунционисање корпоративне безбедности, као и повезивање циљева и функција корпоративне безбедности са надлежностима појединачних подсистема и субјеката система националне безбедности.

Садржај предмета

Теоријска настава

Увод у правне аспекте корпоративне безбедности у Србији: Дефиниција корпоративне безбедности у контексту српског законодавства. Кључни закони и регулативе који се односе на корпоративну безбедност у Србији. **Правне обавезе везане за заштиту података и информација:** Закони о заштити података о личности у Србији. Правне смернице за чување, обраду и заштиту информација. **Закони који регулишу физичку безбедност и имовину:** Правни оквир за заштиту простора, имовине и физичких ресурса. Закони о видео надзору, приступу и другим мерама физичке безбедности. **Радно право и безбедност запослених:** Правне смернице за обезбеђивање сигурног радног окружења. Поступци у случају повреда на раду и правне импликације. **Правни аспекти сајбер безбедности:** Законске обавезе у вези са заштитом од сајбер претњи и напада. Правне процедуре у случају сајбер инцидената. **Сарадња са органима реда и правосудним органима у Србији:** Правне процедуре за сарадњу са полицијом и другим органима безбедности у Србији. Судски поступци и правне импликације у вези са безбедносним инцидентима. **Међународна сарадња и усклађеност:** Правни захтеви који се односе на корпоративну безбедност у међународном контексту. Усклађеност са међународним стандардима и регулативама. **Ревизија и усклађеност са законодавством:** Правне ревизије безбедносних политика и пракси у складу са домаћим законодавством. Поступци одржавања усклађености са променама у српском законодавству. **Правне импликације кршења безбедносних мера:** Правне последице непоштовања закона о безбедности у пословању. Судски поступци и казне за кршење правних обавеза у вези са корпоративном безбедношћу.

Практична настава

У оквиру практичне наставе анализираће се догађаји и процеси из праксе применом методе студије случаја. Након примене методе студије случаја издвојиће се кључни аспекти из домена садржаја предмета.

Литература

Основна:

1. Мандић, Ј. Горан, Станојевић Петар, *Корпоративна безбедност*, Универзитет у Београду,Факултет безбедности, Београд, 2023.

Допунска:

1. Кекић Далибор, *Полицијски менаџмент*, Криминалистичко-полицијски универзитет, Београд, 2023.

2. Шкулић Милан, *Кривично процесно право - тринаесто измењено и допуњено издање*, Универзитет у Београду, Правни факултет, Београд, 2022.
3. Кесић Тања, Бошковић Александар, Чворовић Драгана, *Полиција у кривичном поступку*, Криминалистичко-полицијски универзитет, Београд, 2022.

Број часова активне наставе: 4	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Теоријска настава, анализа студије случаја, дискусија са студентима, израда и јавна одбрана семинарског рада.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	5	усмени испт	30
колоквијум-и	50	.....	
семинар-и	10		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: Корпоративна безбедност

Назив предмета: Економска и финансијска безбедност

Наставник/наставници: Горан Анђелић/ Милан Михајловић

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

- разумевање основних принципа економске и финансијске безбедности;
- развој вештина планирања и имплементације безбедносних стратегија на организационом нивоу;
- разумевање циљева и индикатора економске и финансијске безбедности.

Исход предмета

Након савладавања материје обухваћене овим предметом студенти ће стећи вештине за примену прицнипа економске и финансијске безбедности на личном, организационом и државном нивоу уз пуну примену етичких принципа.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основи економије и финансија: Теорија економије. Основи финансија и рачуноводства. **Финансијска безбедност на личном нивоу:** Управљање личним финансијама. Породично планирање и осигурање. **Финансијска безбедност на организационом нивоу:** Управљање финансијским ризицима. Корпоративно финансирање. Буџетирање и финансијско извештавање. **Финансијска безбедност на државном нивоу:** Јавне финансије и буџетирање. Економска политика и стабилност. **Економска безбедност и развој:** Инфраструктурни пројекти и развој. Међународна трговина и економска сарадња. **Циљеви и индикатори економске и финансијске безбедности:** Мере безбедности и ризици. Индикатори економског и финансијског развоја. **Етички аспекти у финансијама и економији:** Етика у финансијама. Одговорно пословање и друштвена одговорност.

Практична настава

Развој и примена аспеката економске и финансијске безбедности на различитим нивоима. Анализа конкретних примера из праксе у функцији дефинисања циљева и индикатора економске и финансијске безбедности.

Литература

Основна:

1. Мандић Горан, Станојевић Петар: Корпоративна безбедност, Универзитет у Београду-Факултет безбедности, Београд, 2021.

2. Милошевић Зоран, Економска безбедност државе, Војно дело, Београд, 2012.

Допунска:

1. Милошевић Г., Основи економије, Криминалистичко-полицијска академија, Београд, 2012.

Број часова активне наставе:4	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Настава се одвија кроз предавања и вежбе. Вежбе су аудиторне и практичне и на њима се решавају задаци изпојединих поглавља, пружају додатна објашњења и на примерима разрађују поједине области из теоријске наставе. Завршни испит се састоји од усменог испита

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	30
колоквијум-и	60	.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: Корпоративна безбедност

Назив предмета: Планирање и имплементација корпоративних безбедносних стратегија

Наставник/наставници: Ратко Љубојевић/ Милован Трбојевић/Хајрадин Радончић

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

- разумевање основних принципа корпоративне безбедности;
- развој вештина планирања и имплементације безбедносних стратегија у корпоративном окружењу;
- анализа актуелних безбедносних изазова и ризика у корпоративном сектору;
- примена теоријских концепта на стварне пословне сценарије.

Исход предмета

Након савладавања материје обухваћене овим предметом студенти ће бити оспособљени за планирање и имплементацију одговарајућих корпоративних безбедносних стратегија.

Садржај предмета

Теоријска настава

1.Увод у корпоративну безбедност: Дефинисање кључних појмова; Разумевање улоге корпоративне стратегије безбедности у пословању; **2. Анализа безбедносних ризика у корпоративном окружењу:** Идентификација потенцијалних претњи; Анализа рањивости система; Процена последица и вероватноћа ризика. **3. Планирање безбедносних стратегија:** Постављање циљева безбедности; Развој политика и процедура; Алати за анализу и планирање **4. Имплементација безбедносних стратегија:** Управљање променама; Обука запослених; Технолошки аспекти имплементације. **5. Корпоративна безбедност и информациона технологија:** Безбедност информација; Заштита од сајбер претњи; Употреба безбедносних технологија. **6. Међународне димензије корпоративне безбедности:** Глобални безбедносни изазови; Међународна сарадња и регулативе.

Практична настава

Практичне вештине: Развој и имплементација безбедносних стратегија; Анализа случајева; Развој планова и политика безбедности.

Литература

Основна:

1. Мрдак Гордана, Дамњановић Александар: Корпоративно управљање и корпоративна безбедност, Факултет за дипломатију и безбедност, Београд, 2023.

2. Мандић Горан, Станојевић Петар: Корпоративна безбедност, Универзитет у Београду-Факултет безбедности, Београд, 2021.

Допунска:

1.Триван Драган: Корпоративна безбедност, Досије студио, Београд, 2012.

Број часова активне наставе: 4	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Настава се одвија кроз предавања и вежбе. Вежбе су аудиторне и практичне и на њима се решавају задаци изпојединих поглавља, пружају додатна објашњења и на примерима разрађују поједине области из теоријске наставе. Током реализације предмета студент је обавезан да уради планиране вежбе. Провера знања се одвија кроз два колоквијума. Завршни испит се састоји од усменог испита

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	30
колоквијум-и	60	.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: Корпоративна безбедност

Назив предмета: Финансијски аспекти корпоративне безбедности

Наставник/наставници: Горан Анђелић

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

- Разумевање основних појмова корпоративне безбедности;
- Развој вештина за буџетирање и финансијско планирање;
- Разумевање процеса управљања ресурсима и технологијом;
- Разумевање законских и регулаторних аспеката у области корпоративне безбедности

Исход предмета

Демонстрирање целовитог разумевања појмова и аспеката корпоративне безбедности. Идентификовањње места, улоге и значаја корпоративне безбедности у систему пословања. Препознавање изазова корпоративне безбедности и њихово прокативно превазилажење.

Садржај предмета

Теоријска настава

Увод у корпоративну безбедност: Дефинисање концепата корпоративне безбедности. Историјски развој и значај корпоративне безбедности. **Финансијски аспекти безбедности:** Идентификација и анализа финансијских ризика. Управљање финансијским ризицима у контексту корпоративне безбедности. **Буџетирање и финансијско планирање:** Припрема и управљање безбедносним буџетима. Финансијско планирање за безбедносне активности и пројекте. **Финансијско извештавање у контексту безбедности:** Припрема и анализа финансијских извештаја. Мере и стандарди за извештавање о безбедности. **Управљање ресурсима и технологијом:** Финансијско управљање безбедносним технологијама и ресурсима. Процене и обезбеђивање неопходних финансијских средстава. **Законски и регулативни аспекти:** Законске и етичке обавезе у области корпоративне безбедности. Усаглашавање са регулативама и прописима. **Казне и иницијативе за безбедност: С**истеми награда и казни у контексту корпоративне безбедности. Иницијативеза подстицање безбедног понашања.

Практична настава

Практична настава се одвија кроз анализирање одређених случајева из пословне праксе релевантних за финансијске аспекте корпоративне безбедности.

Литература

Основна:

1. Гордана Мрдак, Александар М. Дамњановић, Корпоративно управљање и корпоративна безбедност, Факултет за дипломатију и безбедност, 2022.

2.Милан Стојановић, Дејан Павловић, Економска безбедност пословања, Школа плус и Српска асоцијација менаџера корпоративне безбедности, Београд, 2014.

Допунска:

1. Драган Триван, Корпоративна безбедност, Досије Студио, Београд, 2012**.**

2. Walby Kevin, Lippert K. Randy eds. (2014): Corporate Security in the 21st Century Theory and Practice in International Perspective, Palgrave Macmillan, New York and Hampshir

Број часова активне наставе: 4	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Настава се одвија кроз предавања и вежбе. Вежбе су аудиторне и на њима се анализирају конкретне студије случаја у области финансијског пословања кроз призму аспеката корпоративне безбедности. Завршни испит се састоји од усменог испита.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	30
колоквијум-и	60	.....	

семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Корпоративна безбедност

Назив предмета: Корпоративна и друштвена одговорност

Наставник/наставници: Кузманчев Станојевић Соња/Љиљана Милетић

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

- разумевање концепата корпоративне друштвене одговорности (КДО);
- разматрање различитих теорија корпоративне друштвене одговорности и развој критичких вештина за примену елемената корпоративно друшвене одговорности у пракси;
- припрема студената за ефикасно учешће у друштвено одговорном понашању пословању у савременим корпоративним окружењима.

Исход предмета

Оспособљеност студената да примене сазнања и праксу КДО за решавање бројних проблема корпоративне одговорности са којима се организације суочавају у свом корпоративном окружењу; стицање потребних вештина и компетенција за предузимање различите иницијативе за добробит друштва и неговања друштвено одговорног понашања, корисног како са аспекта запослених, тако и потрошача као корисника производа и услуга друштвено одговорних компанија у Србији.

Садржај предмета

Теоријска настава

Концепт корпоративне друштвене одговорности; Дефиниције и значај корпоративне друштвене одговорности; Најважније теорије корпоративне друштвене одговорности; Компоненте корпоративне друштвене одговорности; Стратегија корпоративне друштвене одоворности; Стандардизација корпоративне друштвене одговорности; Предности друштвено одговорног понашања за компаније; различитости концепата корпоративне друштвене одговорности; Потрошачи и друштвена одговорност; корпоративна друштвена одговорност и лидерство; Међусобне везе друштвено одговорног понашања и корпоративне безбедности.

Практична настава

Разматрање примера корпоративно друштвене одговорности компанија, разматрање студије случаја мотива друштвено одговорног понашања компанија и анализа сајтова ДО компанија и начини комуникације са потрошачима и злоупотреба ИК технологија у вођењу syber напада на пословање компаније од стране конкуренције.

Литература

Основна:

1. Crane, A., & Matten, D. (2020). Business Ethics: Managing Corporate Citizenship and Sustainability in the Age of Globalization. Oxford University Press.
2. CSR u Srbiji-Analiza stanja i primeri dobre prakse. (2024) Smart kolektiv i Forum za odgovorno poslovanje
3. Котлер, Ф. (2009). Корпоративна друштвена одговорност, Хесперија.
4. Vuković A., Miletić Lj., Ćurčić R., Ničić M., 2020, Consumers' perception of motives for CSR: the case of Serbia, *Business Ethics: A European Review*, Vol. 29(3), pg. 528-543, Article published 24 February 2020, original article, https://doi.org/10.1111/beer.12271,

Допунска:

1. Đukić, A., Urošević, A., Riznić, D. (2024). Korporativna društvena odgovornost i zeleni marketing u funkciji adaptivne primene na klimatske promene, Ecologica, Vol.31, No113, 95-100
2. Етеровић Х., Курешевић Е., Коцијан А., (2005) Приручник за друштвено одговорно пословање, Загреб, УНДП.
3. Carroll, A. B. (1991). The pyramid of corporate social responsibility: Toward the moral management of organizational stakeholders. *Business horizons, 34(4), 39-48.*

Број часова активне наставе: 4	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Теоријска предавања, вежбе, анализе етичких кодекса и стандарда и студија случаја из наше и сватске пословне праксе и израда практичног задатка у виду семинарског рада у вези примене ДО понашања компанија у специфичним областима пословања. Евалуација добијених резултата кроз дискусију и израду семинарског рада.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	**Завршни испит**	поена

активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Корпоративна безбедност

Назив предмета: Безбедносни концепти и теорије

Наставник/наставници: Хајрадин Радончић/ Милован Трбојевић

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

- разумевање појмова и концепата безбедности;
- разумевање са класичним и савременим концептима безбедности;
- развијање критичког размишљања о питањима савремених конфликата;
- примена теоријских концепата на конкретне ситуације и изазове у области безбедности.

Исход предмета

Методолошки припремити студенте за самостално:

- идентификовање значаја концепата безбедности у савременим условима;

- разумевање значаја безбедности кроз историју развоја људског друштва са гтежиштем на Реализам и Либерализам;

- разумевање улоге међународних организација од значаја за безбедност друштва у савременим условима;

- разумевање безбедносне политике, стратегије первенције и реаговање међународних организација на конфликте;

-развити свест код студената о значају безбедносни концепата кроз историју љдског друштва.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Увод у безбедносне концепте: Дефиниције безбедности и конфликта; Историја безбедносних студија; Теоријски оквире безбедности; Безбедносне теорије: **2: Реализам и либерализам у контексту међународних односа:** Конструктивизам и критичке теорије безбедности; Теорије које обухватају безбедност на државном и индивидуалном нивоу. **3. Концепти (стратегије) и војне доктрине после Другог светског рата:** Начелна подела концепата и војних доктрина, Концепти и војне доктрине великеи сила, Теоријске основе концепта (стратегије) националне безбедности. **Безбедносни концепти:** Национална и међународна безбедност; Економска безбедност; Енергетска безбедност; Организовани криминал и тероризам (предлажем да се брише). **4. Инструменти за анализу безбедности:** Историјска анализа конфликата; Геополитичка анализа; Анализа безбедносних последица; Изучавање случајева и анализа конфликата. **5.Анализа савремених конфликата:** Студије случајева из области безбедности; Актуелне теме и проблеми**. 6. Међународне организације и безбедност:** Улога Уједињених нација и других међународних организација у обезбеђивању мировних решења. **7.Безбедносна политика и стратегија:** Развој безбедносних политика; Стратегије превенције и реаговања на конфликте. **8.Етички аспекти безбедности:** Етички приступи у области безбедности; Људска права и безбедност.

Практична настава

Настава се одвија кроз предавања и вежбе. Вежбе су аудиторне и практичне и на њима се решавају задаци из појединих поглавља, пружају додатна објашњења и на примерима разрађују поједине области са предавања. Током реализације вежби студент учествује кроз интерактивну наставу на вежби.

Литература

Основна:

1. Радончић, Х… (и др.). (2023). Војна стратегија 1, Медија центар Одбрана, Београд
2. Buzan, B., Waever, O., & de Wilde, J. (1998). Security: A New Framework for Analysis.
3. Krause, K. (2007). Critical Security Studies: Concepts and Strategies.

Допунска:

1. Collins, A. (2007). Contemporary Security Studies.

2. Arquilla, J., & Ronfeldt, D. (1997). In Athena's Camp: Preparing for Conflict in the Information Age.			
Број часова активне наставе:4	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**	
Методе извођења наставе Методе извођења наставе укључују више облика рада: предавања, активно укључивање студената у дискусију са тенденцијом да изразе своја мишљења и ставове и по потреби их и одбране (интерактивна настава), израда семинарских радова и дискусија.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	30
колоквијум-и	40	.....	
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Корпоративна безбедност

Назив предмета: Истраживање и аналитика безбедносних претњи

Наставник/наставници: Ратко Љубојевић/Хајрадин Радончић

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

- разумети савремене безбедносне претње у контексту Републике Србије;
- развити вештине анализе безбедносних ризика и претњи;
- усавршити технике истраживања безбедносних инцидената.

Исход предмета

Методолошки припремити студенте за самосталнои разумевање различитих истраживачких метода, идентификовати и разумети релевантне методе за специфичну дисциплину или област истраживања безбедносни претњи. Формулисање јасног, прецизног и релевантног и истраживачког питања или проблема истраживања безбедносних претњи. Знања која обезбеђују израду саопштења резултата истраживања и аналитика безбедносних претњи.

Садржај предмета

Теоријска настава

Увод у безбедност информација: Дефиниција и значај безбедности информација. Основни концепти и терминологија. **Анализа претњи:** Методе анализе безбедносних претњи. Идентификација потенцијалних претњи и угрожавања. **Истраживање безбедносних инцидената:** Процес истраживања инцидената. Реакција на безбедносне инциденте. **Истраживање дигиталних претњи:** Анализа маливера и хакерских напада. Претрага за дигиталним доказима. **Системи за претрагу и аналитика:** Употреба алатки за анализу и визуализацију података. Различите методе аналитике. **Легални и етички аспекти истраживања безбедносних претњи:** Законске и етичке принципе истраживања безбедносних претњи. Приватност и законске обавезе. **Извештавање и комуникација:** Припрема и представљање извештаја о безбедносним претњама. Комуникација са релевантним стручњацима и органима. **Превенција и заштита:** Развој стратегија за превенцију безбедносних претњи. Заштита информационих система и података.

Практична настава

Настава се одвија кроз предавања и вежбе. Вежбе су аудиторне и практичне и на њима се решавају задаци из појединих поглавља, пружају додатна објашњења и на примерима разрађују поједине области са предавања. Током реализације вежби студент учествује кроз интерактивну наставу на вежби.

Литература

Основна:

1. S. Mijalković, V. Arežina (2021). Izvori saznanja u procesu naučnog istraživanja bezbednosnih pojava. Bezbednost, 63(3), 5-24.
2. D. Bojanić. (2022). Teorijsko-metodološka analiza izazova, rizika i pretnji u savremenoj teoriji nacionalne bezbednosti. Vojno delo, 74(2), 1-17.
3. S. Karovic, J. Tosic. J., Z Ivetic (2023) Methodological problems of designing research in safety sciences. 9th International Scientific Professional Conference - Security and Crisis Management - Theory and Practice SeCMan, Safety for the Future, 2023, 9, 175-183.

Допунска:

1. Д. Б. Кесић, К. З. Радојевић, М. У. Ћелетовић (2022). Утицај система националне безбедности на превенцију безбедносних претњи у Републици Србији. *Социолошки преглед*. *LVI* (1), 354–382.
2. В. Цветковић (2021). *Безбедносни ризици и катастрофе.* Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама ISBN:978-86-81424-03-2
3. Р. Љубојевић, С. Петровић (2023). О безбедносно-политичким изазовима Републике Србије у ери глобализацијских промена. *Национална безбедност, 10*(17), 107-118.
4. Lj. Stajić, N. Radivojević (2024). Bezbednosna kultura kao faktor prevencije viktimizacije korisnika informacionih tehnologija. *TEMIDA, 27*(1), str. 53-69.

Број часова активне наставе:4	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Методе извођења наставе укључују више облика рада: предавања, активно укључивање студената у дискусију са тенденцијом да изразе своја мишљења и ставове и по потреби их и одбране (интерактивна настава), израда семинарских радова и дискусија.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	30
колоквијум-и	40	.....	
семинар-и	20		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм : Корпоративна безбедност

Назив предмета: Иновације и управљање променама

Наставник/наставници: Брљак Зоран/ Јешић Јелена

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ наставног предмета јесте стицање теоријских знања за разумевање иновација и иновационих активности (пројеката), као и практичних знања и вештина за управљање иновацијама на оперативном и стратегијском нивоу. Истовремено, циљ предмета је и да код студената развије знања неопходна за управљање иновациоим пројектима, пре свега, кроз способности: анализе и класификације иновационих пројеката, дефинисања циља, процене неопходних ресурса, као и ризика у реализацији оваквих пројеката.

Исход предмета

Студенти ће бити оспособљени да идентификују улогу иновација у савременим привредним организацијама и иновационе пројекте као специфичне категорије развојних пројеката, као и обучени да примењују методе, моделе и технике подршке управљања иновационим пројектима, укључујући и алате и технике креативног мишљења и решавањакомплексних проблема.

Садржај предмета

Теоријска настава

Теорија иновација. Типологија иновација. Иновација и промене. Иновација као менаџмент и инжењерски процес. Иновације и предузетништво. Иновације и развој производа, услуга, процеса, технологије, организације, маркетинга. Иновација пословног модела. Иновативна организација (типови, карактеристике, организациона структура, организациона култура). Основи управљања иновационим пројектима. Ризик и мрежа улога у иновационом процесу. Менаџмент идеја (креативност, генерисање идеја, извори идеја, управљање, евалуација). Модели иновационих порцесаод иделе до реализације. Иновациони системи. Национални иновациони систем. Иновациона ифраструктура (иновациони центри, пословни инкубатори, кластери). Мерење иновативнсоти. Иновациона политика ЕУ и CIS методологија. Интелектуална својина у управљању иновацијама.

Практична настава

Методи подршке менаџменту иновација. Анализа и примена креативних метода идеације – генерисање идеја, предвиђање, евалуација и категоризација иновационих пројеката. Практичне вежбе. Студије случаја.

Литература

Основна:

1. Stošić, B., Milutinović, R. (2022), Upravljanje inovacijama i inovacionim projektima, Beograd: FON.
2. Janićijević, N, (2021), Upravljanje organizacionim promenama, Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu.
3. Bobera D., Leković B. (2021). Menadžment inovacija. Ekonomski fakultet Subotica.

Допунска:

1. Leal Jamil, G. (2018): Strategic Innovation Management for Improved Competitve Advantage: Hershey, Pennsylvania, USA: IGI Global

Број часова активне наставе: 4	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Предавања, вежбе, ППТ презентације, презентације семинарских радова, групне дискусије, презентације и анализеодабраних студија случаја.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	40
колоквијум-и	40	.....	

семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт,презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Корпоративна безбедност

Назив предмета: Стручна пракса

Наставник/наставници: ментор

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Обавља се у завршној години студија у летњем семестру

Циљ предмета

- Допринос профилисању студента и верификацији стечених теоријских знања у реалном радном окружењу;
- Разумевање праксе корпоративне безбедности: Стицање увида у конкретне изазове и праксе у области корпоративне безбедности.
- Примењивање теоријских знања: Примена теоријских знања стечених током студија у стварном корпоративном окружењу.
- Развој вештина решавања проблема: Развој вештина анализе, дијагностике и решавања проблема у области корпоративне безбедности.
- Развој комуникационих вештина: Унапређење способности комуникације са различитим заинтересованим странама унутар корпоративног окружења.

Исход предмета

- Унапређење практичних знања и способности студента;
- Верификација применљивости теоријских знања студента у реалном радном окружењу;
- Побољшавање могућности за запошљавање после завршетка студија;
- Олакшавање превазилажења баријере при преласку из академског у реални пословни амбијент;
- Унапређење студијског програма на факултетима кроз активности које се спроводе као повратна реакција на информације примедбе и сугестије дефинисане током реализације стручне праксе;
- Обезбеђење бољих веза између Универзитета и привреде и остварење дубље саадње у делу који се односи на заједнички рад на едукацији студената:
- Омогућавање квалитетнијег планског управљања људским ресурсима предузећима кроз континуирани проток младих стручњака на пракси;
- Тестирање способности и знања потенцијалних нових стручњака, односно обезбеђивање пробног рада кроз реализацију стручне праксе.

Садржај предмета

Теоријска настава

Увод у организацију: Упознавање са структуром и пословањем корпорације; Разумевање специфичности сектора у којем се обавља пракса. **Анализа ризика:** Учешће у процени ризика и идентификацији потенцијалних претњи; Развој стратегија за управљање безбедносним ризицима. **Имплементација безбедносних мера:** Праћење имплементације безбедносних политика и процедура; Учествовање у спровођењу сигурносних протокола. **Технолошка безбедност:** Рад са специфичним алатима и технологијама за очување информационе безбедности; Праћење и анализа сајбер претњи и инцидената. **Комуникација и извештавање:** Развој вештина комуникације са колегама, надређенима и другим релевантним странама; Припрема периодичних извештаја о безбедносним активностима и инцидентима. **Практична обука:** Учешће у симулацијама кризних ситуација. Вођење практичних вежби за запослене.

Зависно од теме, у консултацији са ментором, информације (презентације, упутства и сл.) одговорних наставника и лица из организације и организацијска и нормативна регулатива у организацијама. Стручна литература по избору студента и/или препорукама наставника и одговорног лица из организације.

Број часова активне наставе: 6	**Теоријска настава: 0**	**Остали часови: 6**

Методе извођења наставе

- Писање детаљног извештаја (Днедвник праксе) који обухвата активности, изазове, решења и лична искуства;
- Евалуација од стране ментора на радном месту;

– Презентација финалног извештаја о стручној пракси (Квалитет и дубина анализе праксе у организацији).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Стручна пракса нема нумеричку ознаку оцене, већ вербалну „задовољио“			
Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
практичан рад	задовољио	одбрана стручног извештаја	задовољио
израда дневника	задовољио		
израда стручног извештаја	задовољио		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Корпоративна безбедност

Назив предмета: Истраживачки рад

Наставник: ментор

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 21

Услов: Положени сви испити.

Циљ предмета

Циљ израде и одбране завршног рада (мастер рада) је да студент покаже да поседује задовољавајућу способност самосталне и креативне примене стечених теоријских и практичних знања током студирања као и знања из стручне литературе. Завршним радом студент доказује способност оригиналног и креативног решавања сложених проблема.

Исход предмета

Оспособљавање студената за систематски, креативан и мултидисциплинаран приступ у решавању битно нових проблема, спровођење анализа, примену стечених и критичком коришћењу знања из других области у циљу изналажења решења задатог проблема. Стицање знања и искустава о начину, структури и форми писања извештаја након извршених анализа, експеримената и других активности које су спроведене у оквиру задате теме завршног рада. Израдом завршног-мастер рада студенти стичу искуства за писање извештаја (анализа, процена, реферата и сл.) у оквиру којих је потребно описати проблематику, методологију и резулатате до којих се дошло.

Садржај предмета

Процес израде завршног рада се у принципу одвија по следећим фазама: анализа и схватање постављеног задатка (теме завршног рада), прикупљање, обрада и анализа литературе по задатој теми (примарне и секундарне), евентуални експериментални или практични рад, анализа и дискусија прикупљених података или експерименталних резултата, предлагање и избор најповољнијег решења постављеног задатка, доношење одговарајућих закључака. На крају се приступа писању рада. Студент припрема рад у писаном или електронском облику са следећим принципијелним поглављима: Увод, Теоријски део рада (прикупљени подаци из примарне и секундарне литературе), Анализа прикупљених литературних података (или Експериментални део, Анализа и дискусија експерименталних резултата), Резултати анализе и дискусија, Закључци, Преглед литературе, Списак слика, дијаграма и табеларних приказа.

Литература

Примарне и секундарне публикације из области завршног рада.
Дипломски, завршни и магистарски радови из области завршног рада.

Број часова активне наставе:	**Теоријска настава:**	**Практична настава:**

Методе извођења наставе

Студент предлаже или бира тему завршног рада од више понуђених. По одабраној теми, у сарадњи са ментором саставља основне тезе за израду рада. Осим тога, ментор дефинише динамику израде рада, оријентиртне рокове и време консултација. Након израде рада и сагласности ментора да је успешно урађен рад, кандидат брани рад пред комисијом која се састоји од најмање три члана. Одбрана завршног рада је јавна, а студент је обавезан да након презентације рада усмено одговори на постављена питања.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
Квалитет рада и резултата	50	Презентација и излагање	20
Технички изглед рада	10	Одговори на постављена питања	20

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмениспт, презентација пројекта, семинари итд.....